

Л.І. Лачкова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

В.М. Лачкова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКІВ ЗА ФАХОМ 072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Сучасні вимоги ринку праці передбачають суттєві зміни змісту та методів підготовки фахівців у сфері фінансів, оскільки саме набуття життєво важливих компетентностей є головною передумовою успішної самореалізації випускника вищої школи у суспільстві, а також передумовою стабільного розвитку самого суспільства. Компетентністний підхід у підготовці фахівців передбачає спрямованість освітнього процесу на формування й розвиток у особистості ключових компетентностей, що означає переорієнтацію з процесу на результат освіти в дії, у зміщенні акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь і навичок на формування й розвиток у випускників здатності практично діяти, застосовувати набутий досвід успішних дій у конкретних життєвих ситуаціях.

На теперішній час у системі вищої освіти України здійснюється перехід на освітні стандарти, що ґрунтуються на навчальних результатах, виражених у переліку загальних та професійних компетентностей. Стандарти вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти введено в дію з 2019-2020 навчального року. Здобувачі вищої освіти, підготовлені за професійними стандартами, мають безболісно професійно і соціально адаптуватися до реальних запитів ринку праці, що швидко змінюються. Отже, компетентнісність є однією з ключових ознак сучасного освітнього процесу підготовки фахівців у сфері фінансів.

Проте розвиток системи вищої освіти не можливий без використання останніх досягнень у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Діджиталізація освітнього процесу вимагає від сучасного педагога бути готовим до використання інформаційно-комп'ютерних технологій під час викладання навчальних курсів. Одним із інноваційних напрямків у підготовці науково-методичного забезпечення освітнього процесу є створення електронних навчально-методичних комплексів з дисциплін навчального плану. ЕНМК – це інформаційний освітній ресурс, призначений для викладення структурованого навчального матеріалу

дисципліни. ЕНМК об'єднує в цифровій формі текст, графічне і відео зображення, на цій основі створюються нові засоби навчання. В електронному навчально-методичному комплексі здійснюється структурування лекцій, організація практичних занять, які супроводжуються мультимедійними засобами, що дозволяє значно розширити область пізнання, співставлення фактів, спостережень. Лекції можуть бути представлені не тільки в електронному (друкованому) вигляді, але й в аудіовізуальному: з демонстрацією слайдів, відео кліпів тощо. Завдання для здобувачів націлені на самостійну дослідницьку, пошукову, творчу діяльність, що вимагає від них прийняття обґрунтованих рішень щодо ситуаційних завдань, сприяє набуттю певних знань і навичок.

Сучасні технології не лише підвищують ефективність різних форм навчання, але й сприяють розвитку предметно-образної пам'яті здобувачів вищої освіти, стимулюють їх пізнавальну та творчу активність, дозволяючи збільшити процент засвоєння навчального матеріалу, підвищити інтерес студентів до предмету, що викладається.

Використання ЕНМК надає можливість студенту стати активним учасником освітнього процесу і контролювати результати навчання, в свою чергу, інформаційні освітні ресурси сприяють підвищенню об'єктивності процесу контролю та оцінки знань студентів з боку викладачів. Таким чином, діджиталізація освітнього процесу – це вимога сьогодення, головний чинник підвищення результативності навчання, набуття професійних компетентностей здобувачами вищої освіти.

Зрозуміло, що ефективність діджиталізації освітнього процесу з набуття професійних компетенцій за фахом фінанси, банківська справа та страхування, безпосередньо залежить від якості створення і використання ЕНМК. При створенні інформаційних ресурсів з навчальних предметів викладачі мають враховувати, що важливу роль у формуванні професійних компетентностей випускників відіграють міждисциплінарні зв'язки, які є віддзеркаленням об'єктивно існуючого зв'язку між окремими науками, між наукою і різними видами практичної діяльності. Отже, міждисциплінарні зв'язки є важливою умовою і вимогою компетентнісного підходу сучасної парадигми освіти. Використання міждисциплінарних зв'язків допомагає формуванню у здобувачів цілісного уявлення про майбутню професію, дозволяє оптимізувати освітній процес, сприяє набуттю професійних компетентностей за фахом.